

Statyka kratownicy stalowej o 2 różnych przekrojach prętów, obciążonej siłami

ORIGIN := 1 - ustawienie sposobu numeracji wierszy i kolumn macierzy

$E := 208\text{GPa}$ - moduł Younga stali

$\alpha t := 1.2 \cdot 10^{-5}$ - współczynnik rozszerzalności termicznej stali

$g1 := 4\text{mm}$ $g2 := 3\text{mm}$ $\rho := 7800 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$

$D1 := 70\text{mm}$ $D2 := 50\text{mm}$

$A1 := \pi \cdot g1 \cdot (D1 - g1)$ - Pole powierzchni przekroju elementów 1...6 $A1 = 8.294 \cdot \text{cm}^2$

$A2 := \pi \cdot g2 \cdot (D2 - g2)$ - Pole powierzchni przekroju elementów 8...19 $A2 = 4.430 \cdot \text{cm}^2$

Parametry pomocnicze:

$L_{ss} := 2$ - Liczba stopni swobody węzła

$L_e := 19$ - Liczba elementów

$L_w := 11$ - Liczba węzłów

$L_r := L_{ss} \cdot L_w$ - Liczba równań

$Ko_{L_r, L_r} := 0$ Deklaracja globalnej macierzy sztywności i wypełnienie jej zerami

Funkcja LBM - Lokuj Blok Macierzy, używana przy agregacji macierzy sztywności i wektora obciążeń termicznych

LBM (A, B, w, k)

ZNACZENIE PARAMETRÓW:

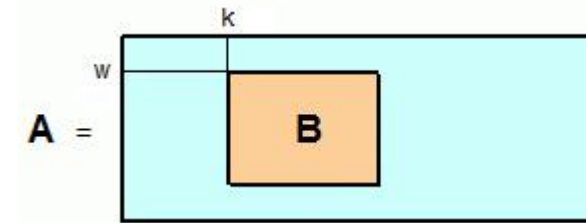
A - nazwa macierzy

B - nazwa bloku

w - numer wiersza, od którego zostanie wprowadzony blok

k - numer kolumny, od której zostanie wprowadzony blok

UWAGA: Macierz B zostanie ulokowana w większej macierzy A, poczynając od elementu usytuowanego w wierszu o numerze "w" i kolumnie o numerze "k".

$$\text{LBM}(A, B, w, k) := \left| \begin{array}{l} \text{for } i \in 0.. \text{rows}(B) - 1 \\ \quad \text{for } j \in 0.. \text{cols}(B) - 1 \\ \quad \quad A_{w+i, k+j} \leftarrow B_{1+i, 1+j} \end{array} \right| A$$

Pętla po wszystkich elementach kratownicy

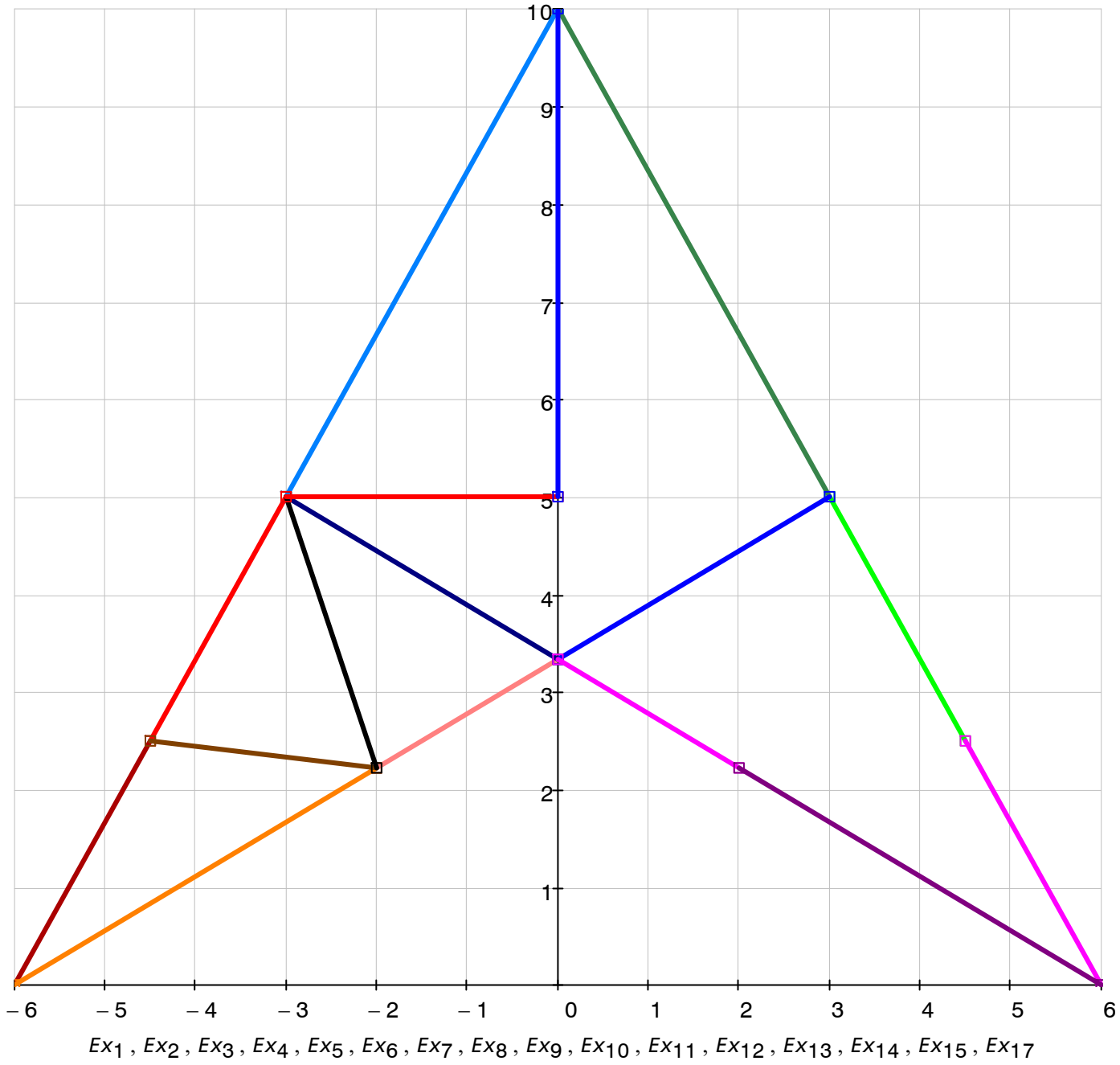
$e := 1 \dots Le$

Rysunek elementów kratownicy pozwala kontrolować poprawność wprowadzonych danych

$$Ex_e := \begin{bmatrix} X_{(wp_e)} \\ X_{(wk_e)} \end{bmatrix} \quad Ey_e := \begin{bmatrix} Y_{(wp_e)} \\ Y_{(wk_e)} \end{bmatrix}$$

Ex, Ey - współrzędne węzłów elementów kratownicy

- Ey1*
- Ey2*
- Ey3*
- Ey4*
- Ey5*
- Ey6*
- Ey7*
- Ey8*
- Ey9*
- Ey10*
- Ey11*
- Ey12*
- Ey13*
- Ey14*
- Ey15*
- Ey17*

Macierze sztywności elementów kratownicy

$$Lx_e := X_{(wk_e)} - X_{(wp_e)}$$

$$Ly_e := Y_{(wk_e)} - Y_{(wp_e)}$$

$$L_e := \sqrt{(Lx_e)^2 + (Ly_e)^2}$$

$$Lx =$$

	1
1	1.500
2	1.500
3	3.000
4	3.000
5	1.500
6	1.500
7	4.000
8	2.000
9	3.000
10	3.000
11	2.000
12	4.000
13	2.500
14	-1.000
15	3.000
16	3.000
17	0.000
18	-1.000
19	-2.500

$$m$$

$$Ly =$$

	1
1	2.500
2	2.500
3	5.000
4	-5.000
5	-2.500
6	-2.500
7	2.222
8	1.111
9	1.667
10	-1.667
11	-1.111
12	-2.222
13	-0.278
14	2.778
15	0.000
16	0.000
17	-5.000
18	-2.778
19	-0.278

$$m$$

$$L =$$

	1
1	2.915
2	2.915
3	5.831
4	5.831
5	2.915
6	2.915
7	4.576
8	2.288
9	3.432
10	3.432
11	2.288
12	4.576
13	2.515
14	2.952
15	3.000
16	3.000
17	5.000
18	2.952
19	2.515

$$m$$

$$J_e := \frac{E \cdot A_e}{(L_e)^3} \cdot \begin{bmatrix} (Lx_e)^2 & Lx_e \cdot Ly_e \\ Lx_e \cdot Ly_e & (Ly_e)^2 \end{bmatrix}$$

Objętość (V) i masa (G) kratownicy

$$V := \sum_e (A_e \cdot L_e) \quad V = 0.038 \cdot m^3$$

$$G := \rho \cdot V = 297.820 \text{ kg}$$

*Mimo, że nie jest to potrzebne w dalszych obliczeniach, można pokazać bloki **J** macierzy sztywności wszystkich elementów*

$$J_1 = \begin{pmatrix} 15662.9 & 26104.8 \\ 26104.8 & 43508.0 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

$$J_2 = \begin{pmatrix} 15662.9 & 26104.8 \\ 26104.8 & 43508.0 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

$$J_3 = \begin{pmatrix} 7831.4 & 13052.4 \\ 13052.4 & 21754.0 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

$$J_4 = \begin{pmatrix} 7831.4 & -13052.4 \\ -13052.4 & 21754.0 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

$$J_5 = \begin{pmatrix} 15662.9 & -26104.8 \\ -26104.8 & 43508.0 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

$$J_6 = \begin{pmatrix} 15662.9 & -26104.8 \\ -26104.8 & 43508.0 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

$$J_7 = \begin{pmatrix} 15386.5 & 8548.1 \\ 8548.1 & 4748.9 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

$$J_8 = \begin{pmatrix} 30773.1 & 17096.2 \\ 17096.2 & 9497.9 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

$$J_9 = \begin{pmatrix} 20515.4 & 11397.4 \\ 11397.4 & 6331.9 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

$$J_{10} = \begin{pmatrix} 20515.4 & -11397.4 \\ -11397.4 & 6331.9 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

$$J_{11} = \begin{pmatrix} 30773.1 & -17096.2 \\ -17096.2 & 9497.9 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

$$J_{12} = \begin{pmatrix} 15386.5 & -8548.1 \\ -8548.1 & 4748.9 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

$$J_{13} = \begin{pmatrix} 36182.5 & -4020.3 \\ -4020.3 & 446.7 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

$$J_{14} = \begin{pmatrix} 3580.6 & -9946.0 \\ -9946.0 & 27627.9 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

$$J_{15} = \begin{pmatrix} 30712.2 & 0.0 \\ 0.0 & 0.0 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

$$J_{16} = \begin{pmatrix} 30712.2 & 0.0 \\ 0.0 & 0.0 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

$$J_{17} = \begin{pmatrix} 0.0 & 0.0 \\ 0.0 & 18427.3 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

$$J_{18} = \begin{pmatrix} 3580.6 & 9946.0 \\ 9946.0 & 27627.9 \end{pmatrix} \cdot \frac{kN}{m}$$

Agregacja, czyli dodawanie bloków macierzy sztywności elementów do macierzy globalnej

$$n_e := LSS \cdot Wp_e - 1 \quad k_e := LSS \cdot Wk_e - 1 \quad \leftarrow \text{numery stopni swobody węzłów początkowych } (n_e) \text{ i końcowych } (k_e)$$

$$K_{\text{ww}} := \sum_e \left(LBM(Ko, J_e, n_e, n_e) + LBM(Ko, J_e, k_e, k_e) - LBM(Ko, J_e, n_e, k_e) - LBM(Ko, J_e, k_e, n_e) \right)$$

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	31049.4	34652.9	-15662.9	-26104.8	-15386.5	-8548.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2	34652.9	48256.9	-26104.8	-43508.0	-8548.1	-4748.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3	-15662.9	-26104.8	67508.3	48189.3	-36182.5	4020.3	-15662.9	-26104.8	0.0	0.0	0.0	0.0
4	-26104.8	-43508.0	48189.3	87462.6	4020.3	-446.7	-26104.8	-43508.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5	-15386.5	-8548.1	-36182.5	4020.3	85922.7	11677.9	-3580.6	9946.0	0.0	0.0	0.0	0.0
6	-8548.1	-4748.9	4020.3	-446.7	11677.9	42321.4	9946.0	-27627.9	0.0	0.0	0.0	0.0
7	0.0	0.0	-15662.9	-26104.8	-3580.6	9946.0	78302.5	17813.7	-7831.4	-13052.4	-30712.2	0.0
8	0.0	0.0	-26104.8	-43508.0	9946.0	-27627.9	17813.7	99221.8	-13052.4	-21754.0	0.0	0.0
9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-7831.4	-13052.4	15662.9	0.0	0.0	0.0
10	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-13052.4	-21754.0	0.0	61935.3	0.0	-18427.3
11	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-30712.2	0.0	0.0	0.0	61424.4	0.0
12	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-18427.3	0.0	18427.3
13	0.0	0.0	0.0	0.0	-30773.1	-17096.2	-20515.4	11397.4	0.0	0.0	0.0	0.0
14	0.0	0.0	0.0	0.0	-17096.2	-9497.9	11397.4	-6331.9	0.0	0.0	0.0	0.0
15	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-7831.4	13052.4	-30712.2	0.0
16	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	13052.4	-21754.0	0.0	...

$K =$

$\cdot \frac{kN}{m}$

Globalna macierz sztywności $\mathbf{K}$ bez uwzględnienia warunków brzegowych jest osobliwa tzn. $|\mathbf{K}|=0$

$$\left| K \cdot \frac{1m}{kN} \right| = 8.234 \times 10^{52}$$

Aby obliczyć wyznacznik macierzy, której elementy nie są liczbami bezwymiarowymi musimy macierz pomnożyć przez odwrotność jednostek aby doprowadzić elementy do postaci bezwymiarowej - to jest wymóg MatCada.

Zamiast zera wyznacznik może być "bardzo małą" liczbą ze względu na niedostateczną dokładność wyrazów macierzy sztywności.

Globalny wektor sił węzłowych

$$p_{Lr} := 0$$

	1	
	0.000	
	0.000	
	0.000	
	0.000	
	0.000	
	0.000	
	0.000	
	0.000	
	-3.830	
	-3.214	
$p =$	0.000	kN
	0.000	
	0.000	
	0.000	
	-6.000	
	0.000	
	0.000	
	0.000	
	0.000	
	0.000	
	0.000	
	0.000	
	0.000	

Rzutowanie siły w węźle 5 na osie globalnego układu współrzędnych

$$F_{x5} := -5kN \cdot \sin(50deg) = -3.830 \cdot kN$$

$$F_{y5} := -5kN \cdot \cos(50deg) = -3.214 \cdot kN$$

Siła pozioma w węźle 8

$$F_{x8} := -6kN$$

Wstawianie sił do wektora "prawej strony"

$$p_9 := F_{x5} \quad p_{10} := F_{y5} \quad p_{15} := F_{x8}$$

*Kopiowanie Macierzy **K** i wektora **p** przed modyfikacją uwzględniającą warunki brzegowe*

$$Ko := K \quad po := p$$

Uwzględnienie warunków brzegowych

Lwb := 4 - liczba warunków brzegowych

$$s_{ww} := \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 21 \\ 22 \end{pmatrix} \quad \text{- globalne numery przemieszczeń węzłów blokowanych na podporach}$$

$$i := 1 .. Lr \quad j := 1 .. Lwb$$

$$Ko_{s_j, i} := 0 \quad \text{zerowanie wierszy}$$

$$Ko_{i, s_j} := 0 \quad \text{zerowanie kolumn - nie jest konieczne!}$$

$$Ko_{s_j, s_j} := 1 \frac{kN}{m} \quad \text{wstawianie jedności na przekątną macierzy sztywności}$$

$$po_{(s_j)} := 0 \quad \text{zerowanie wartości w wektorze "prawej strony"}$$

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2	0.0	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3	0.0	0.0	67508.3	48189.3	-36182.5	4020.3	-15662.9	-26104.8	0.0	0.0	0.0
4	0.0	0.0	48189.3	87462.6	4020.3	-446.7	-26104.8	-43508.0	0.0	0.0	0.0
5	0.0	0.0	-36182.5	4020.3	85922.7	11677.9	-3580.6	9946.0	0.0	0.0	0.0
6	0.0	0.0	4020.3	-446.7	11677.9	42321.4	9946.0	-27627.9	0.0	0.0	0.0
7	0.0	0.0	-15662.9	-26104.8	-3580.6	9946.0	78302.5	17813.7	-7831.4	-13052.4	-30712.2
8	0.0	0.0	-26104.8	-43508.0	9946.0	-27627.9	17813.7	99221.8	-13052.4	-21754.0	0.0
9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-7831.4	-13052.4	15662.9	0.0	0.0
10	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-13052.4	-21754.0	0.0	61935.3	0.0
11	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-30712.2	0.0	0.0	0.0	61424.4
12	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-18427.3	...

$\frac{kN}{m}$

$\left| K_0 \cdot 1 \frac{m}{kN} \right| = 1.029 \times 10^{82}$ - wyznacznik macierzy K_0 jest zawsze większy od zera, $|K_0| > 0$

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	-3.830	-3.214	0.000	0.000	0.000	0.000	...

$\cdot kN$

Rozwiązanie układu równań: $u := Lsolve(K_0, p_0)$

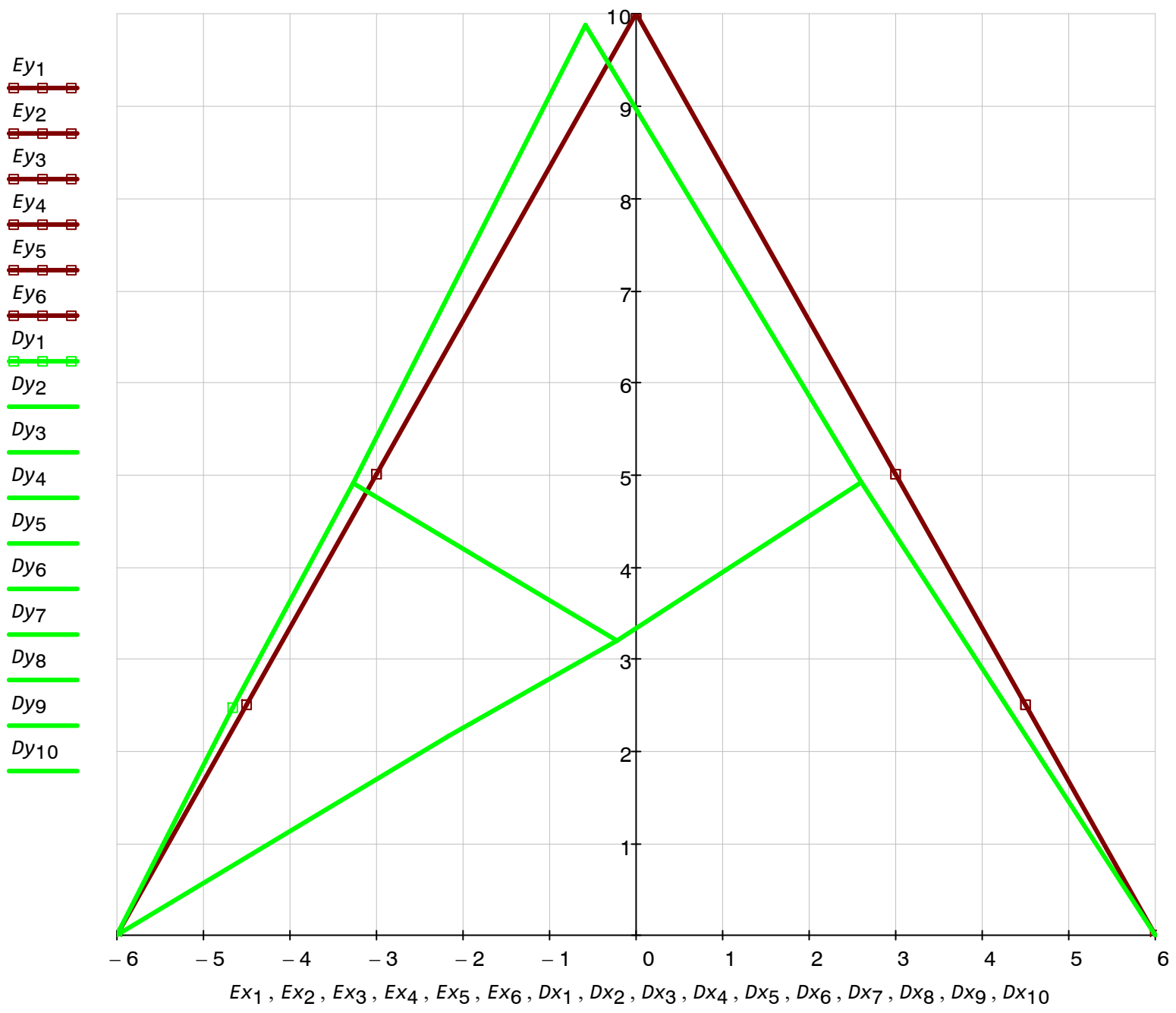
u - wektor przemieszczeń węzłowych

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	0.0000	0.0000	-0.1611	-0.0324	-0.1641	-0.0596	-0.2682	-0.0971	-0.5849	-0.1277	-0.3318	-0.1277	...

$\cdot mm$

Rysunek przemieszczeń kratownicy pozwala kontrolować poprawność otrzymanych wyników

$skala := 1000$
 $Dx_e := Ex_e + skala \cdot \begin{bmatrix} u_{(2 \cdot Wp_e - 1)} \\ u_{(2 \cdot Wk_e - 1)} \end{bmatrix}$
 $Dy_e := Ey_e + skala \cdot \begin{bmatrix} u_{(2 \cdot Wp_e)} \\ u_{(2 \cdot Wk_e)} \end{bmatrix}$

Obliczenie reakcji podpór

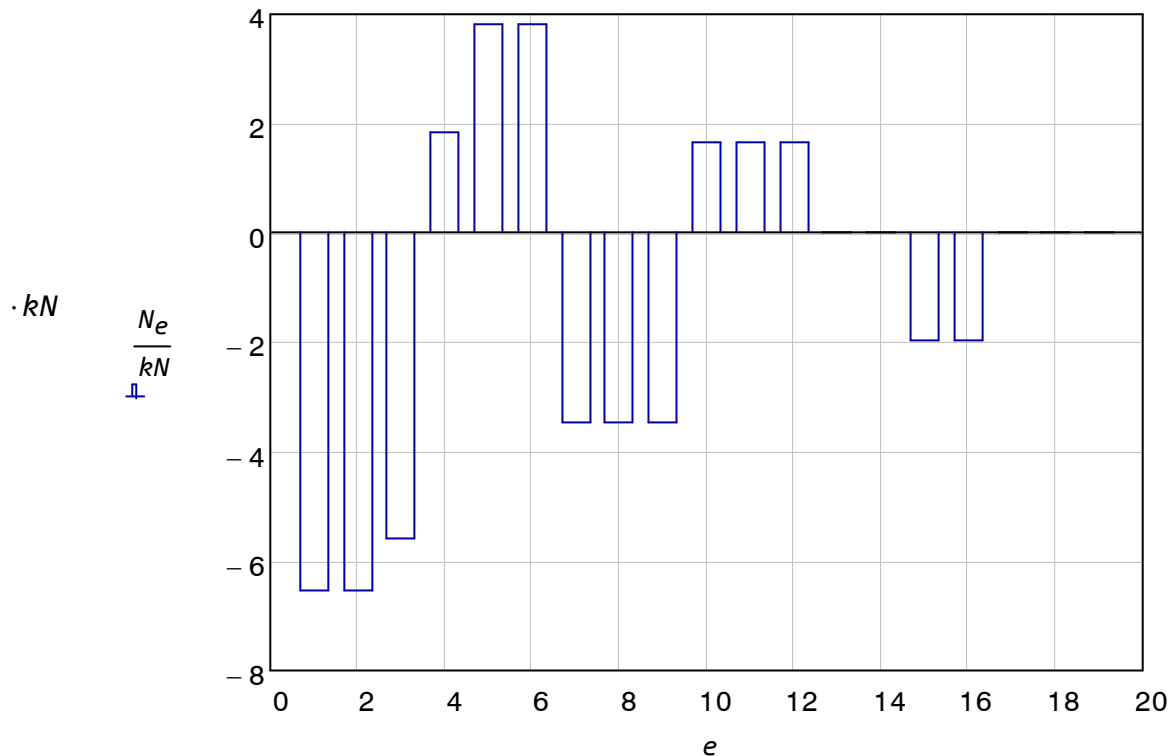
$$r := K \cdot u - p$$

$r^T =$		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
	1	6.402	7.299	-0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	-0.000	0.000	0.000	-0.000	...	· kN

Obliczenie sił wewnętrznych

$$N_e := \frac{E \cdot A_e}{(L_e)^2} \cdot \left[(u_2 \cdot wk_{e-1} - u_2 \cdot wp_{e-1}) \cdot Lx_e + (u_2 \cdot wk_e - u_2 \cdot wp_e) \cdot Ly_e \right]$$

$N =$	1	
	1	-6.546
	2	-6.546
	3	-5.596
	4	1.848
	5	3.814
	6	3.814
	7	-3.471
	8	-3.471
	9	-3.471
	10	1.676
	11	1.676
	12	1.676
	13	0
	14	0
	15	-1.954
	16	-1.954
	17	0
	18	$-2.292 \cdot 10^{-15}$
	19	$-1.48 \cdot 10^{-15}$

Obliczenie naprężeń

$$\sigma_e := \frac{E}{(L_e)^2} \cdot \left[\left(u_2 \cdot Wk_{e-1} - u_2 \cdot Wp_{e-1} \right) \cdot Lx_e + \left(u_2 \cdot Wk_e - u_2 \cdot Wp_e \right) \cdot Ly_e \right]$$

	1
1	-7.892
2	-7.892
3	-6.748
4	2.229
5	4.599
6	4.599
7	-7.837
8	-7.837
9	-7.837
10	3.784
11	3.784
12	3.784
13	0.000
14	0.000
15	-4.411
16	-4.411
17	-0.000
18	-0.000
19	-0.000

$\sigma =$ $\cdot MPa$

